

**REPUBLIKA SRPSKA
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA REPUBLIKE
SRPSKE**

Banja Luka, jun 2024. godine

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
KRIVIČNOG ZAKONIKA REPUBLIKE SRPSKE**

Član 1.

U Krivičnom zakoniku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 64/17, 104/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Srpske, 15/21, 89/21 i 73/23), u članu 5. riječi: „ili rodnog identiteta“ brišu se, a poslije riječi: „položaja“ dodaje se zapeta i riječi: „drugog ličnog svojstva“.

Član 2.

U članu 123. u stavu 1. u tački 21) riječi: „rodnog identiteta“ zamjenjuju se riječima: „drugog ličnog svojstva“.

Član 3.

U članu 139. u stavu 1. riječi: „ili rodnom identitetu“ brišu se.

Član 4.

U članu 359. u stavu 1. riječi: „rodnog identiteta,“ brišu se, a poslije riječi: „porijekla“ dodaje se zapeta i riječi: „drugog ličnog svojstva“.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE
Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE
NACRTA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
KRIVIČNOG ZAKONIKA REPUBLIKE SRPSKE

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 10. Ustava Republike Srpske, prema kojem su građani Republike Srpske, ravnopravni u slobodama, pravima i dužnostima, jednaki su pred zakonom i uživaju istu pravnu zaštitu bez obzira na rasu, pol, jezik, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, socijalno porijeklo, rođenje, obrazovanje, imovno stanje, političko i drugo uvjerenje, društveni položaj ili drugo lično svojstvo, u Amandmanu XXXII t. 5) i 10) na član 68. Ustava Republike Srpske, prema kojem Republika uređuje i obezbjeđuje ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda i organizaciju, nadležnosti i rad državnih organa i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava, prema kojem Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA ZA IZRADU ZAKONA I DRUGIH PROPISA REPUBLIKE SRPSKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.02-020-1761/24 od 19. juna 2024. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 10. Ustava Republike Srpske, prema kojem su građani Republike Srpske ravnopravni u slobodama, pravima i dužnostima, jednaki su pred zakonom i uživaju istu pravnu zaštitu bez obzira na rasu, pol, jezik, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, socijalno porijeklo, rođenje, obrazovanje, imovno stanje, političko i drugo uvjerenje, društveni položaj ili drugo lično svojstvo, u Amandmanu XXXII t. 5) i 10) na član 68. Ustava Republike Srpske, prema kojem Republika uređuje i obezbjeđuje ostvarivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda i organizaciju, nadležnosti i rad državnih organa i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava, prema kojem Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Ovim izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika koriguju se odredbe koje se odnose na rodni identitet, te se vrši dodatno usaglašavanje sa odredbama Ustava Republike Srpske koji propisuje da su građani Republike Srpske ravnopravni u slobodama, pravima i dužnostima, jednaki su pred zakonom i uživaju istu pravnu zaštitu bez obzira na rasu, pol, jezik, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, socijalno porijeklo, rođenje, obrazovanje, imovno stanje, političko i drugo uvjerenje, društveni položaj ili drugo lično svojstvo.

Obrađivač je u skladu sa članom 41. stav 1. tačka 5) i članom 56. stav 1. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14) obrazložio razloge za donošenje Zakona i razloge za izmjene i dopune. U skladu sa navedenim, obrađivač Zakona navodi da su Ministarstvu pravde dostavljene inicijative za izmjene i dopune ovog zakonika, da je Programom rada Narodne skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/24) planirano donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske, te se shodno navedenom pristupilo izmjenama i dopunama ovog zakonika.

U skladu sa članom 36. stav 1. tačka 9) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 123/18) i Smjernicama za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22) obrađivač Nacrta navodi da je utvrdio da je ovaj zakon od interesa za javnost, te je Zakon objavljen na internet stranici (www.vladars.net), sa rokom od sedam dana radi dostavljanja primjedaba i sugestija. Na predloženi tekst nije bilo primjedaba i sugestija.

Ovaj sekretarijat u postupku konsultacija sa obrađivačem nije imao primjedaba i sugestija.

Imajući u vidu da postoji ustavni osnov za donošenje ovog zakona, da je Zakon usaglašen sa Ustavom, pravnim sistemom i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenje je Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo da se Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske može uputiti u dalju proceduru.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 17.03-020-1770/24 od 21. juna 2024. godine, nakon uvida u propise Evropske unije i analize Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Republike Srpske, nisu ustanovljeni obavezujući sekundarni izvori prava relevantni za predmet uređivanja dostavljenog akta. Zbog toga u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „Neprimjenjivo“. Naime, predmetnim aktom brišu se odredbe koje se odnose na rodni identitet, a dodaju odredbe koje se tiču drugog ličnog svojstva, a sve u cilju usklađivanja sa Ustavom Republike Srpske koji između ostalog propisuje da su građani ravnopravni u slobodama, pravima i dužnostima, jednaki su pred zakonom i uživaju istu pravnu zaštitu bez obzira na rasu, pol, jezik, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, socijalno porijeklo, rođenje, obrazovanje, imovno stanje, političko i drugo uvjerenje, društveni položaj ili drugo lično svojstvo. S tim u vezi, uzete su u obzir Povelja Evropske unije o osnovnim pravima i Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Advokat Aleksandar Jokića iz Banje Luke dostavio je Ministarstvu pravde Republike Srpske Inicijativu za izmjenu člana 208. (omogućavanje uživanja opojnih droga) Krivičnog zakonika Republike Srpske gdje se predlaže izmjena stava 1. na način da se propisana kazna zatvora u trajanju od jedne do osam godina zamijeni kaznom zatvora do tri godine, a da se u stavu 2. riječi: „prema više lica“ brišu i propisana kazna zatvora u trajanju od dvije do dvanaest godina zamijeni kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Takođe, Klub poslanika SNSD, Klub poslanika SP, Klub poslanika DEMOS, Klub poslanika US, Klub poslanika NPS, Poslanička grupa SPS i Poslanička grupa DNS, uložili su amandman na Program rada Narodne skupštine Republike Srpske za 2024. godinu koji se tiče izmjena Krivičnog zakonika Republike Srpske radi brisanja odredaba koje u sebi sadrže „rodni identitet“ i njihovog usklađivanja sa Ustavom Republike Srpske. Usvajajući navedeni amandman, a s tim u vezi Programom rada Narodne skupštine Republike Srpske za 2024. godinu planirana je izmjena Krivičnog zakonika Republike Srpske, te se iz navedenih razloga pristupilo izradi izmjena i dopuna ovog zakonika.

Inicijativa advokata Aleksandra Jokića nije prihvaćena iz razloga što su krivične sankcije koje su propisane za krivično djelo omogućavanje uživanja opojnih droga srazmjerne težini i društvenoj opasnosti tog krivičnog djela i ne bi ih trebalo ublažavati.

Brisanjem rodnog identiteta iz Krivičnog zakonika Republike Srpske vrši se usklađivanje Krivičnog zakonika Republike Srpske sa odredbama člana 10. Ustava Republike Srpske koji propisuje da su građani Republike Srpske ravnopravni u slobodama, pravima i dužnostima, jednaki su pred zakonom i uživaju istu pravnu zaštitu bez obzira na rasu, pol, jezik, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest, socijalno porijeklo, rođenje, obrazovanje, imovno stanje, političko i drugo uvjerenje, društveni položaj ili drugo lično svojstvo.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. iz odredbe člana 5. Zakonika briše se dio koji se odnosi na rodni identitet, a dodaju odredbe koje se tiču drugog ličnog svojstva kako je i propisano Ustavom Republike Srpske.

Članom 2. iz odredbe člana 123. Zakonika briše se dio koji se odnosi na rodni identitet, a dodaju odredbe koje se tiču drugog ličnog svojstva kako je i propisano Ustavom Republike Srpske.

Članom 3. iz odredbe člana 139. Zakonika briše se dio koji se odnosi na rodni identitet.

Članom 4. iz odredbe člana 359. Zakonika briše se dio koji se odnosi na rodni identitet, a dodaju odredbe koje se tiču drugog ličnog svojstva kako je i propisano Ustavom Republike Srpske.

Članom 5. propisuje se stupanje na snagu Zakona.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Prema Mišljenju Ministarstva privrede i preduzetništva broj: 18.06-020-1754/24 od 27. juna 2024. godine, uvidom u Nacrt zakona o izmjenama Krivičnog zakonika Republike Srpske i Obrazac 1. procjene uticaja zakona, Ministarstvo privrede i preduzetništva konstatuje da je obrađivač sproveo sljedeće metodološke korake procjene uticaja propisa:

Nacrt je planiran Programom rada Vlade Republike Srpske i Programom rada Narodne skupštine Republike Srpske za 2024. godinu.

U vezi s problemom koji se želi riješiti, obrađivač je naveo problem neusklađenosti odredaba Krivičnog zakonika Republike Srpske, koje se odnose na rodni identitet. Ustav Republike Srpske sadrži odredbe koje se odnose na drugo lično svojstvo, te je odredbe Krivičnog zakonika Republike Srpske potrebno usaglasiti sa odredbama Ustava Republike Srpske.

Cilj koji se želi postići donošenjem Nacrta je usaglašenost sa Ustavom Republike Srpske.

Kod utvrđivanja opcija za postizanje ciljeva i njihove analize, utvrđeno je da se cilj može postići jedino donošenjem zakona.

U vezi s uticajem na javne budžete, obrađivač je naveo da Nacrt neće uticati na javne budžete.

U vezi s uticajem na poslovanje, obrađivač je naveo da Nacrt neće uticati na poslovanje.

Nacrtom nisu propisane formalnosti za građane i poslovni sektor u Republici Srpskoj.

U vezi sa socijalnim uticajem, obrađivač je naveo da će usaglašavanje odredaba Nacrta sa Ustavom Republike Srpske doprinijeti pravnoj sigurnosti.

U vezi s uticajem na životnu sredinu, obrađivač je naveo da Nacrt neće uticati na životnu sredinu.

U pogledu ostalih metodoloških koraka procjene uticaja propisa, obrađivač je naveo da je Nacrt bio dostupan javnosti na internet stranici Ministarstva pravde.

Kada je u pitanju sprovođenje propisa, obrađivač je naveo da je za primjenu ovog zakona odgovorno Ministarstvo pravde.

Ministarstvo privrede i preduzetništva utvrdilo je da je obrađivač, prilikom sprovođenja procjene uticaja propisa, postupio u skladu s Odlukom o procjeni uticaja propisa.

VII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

U skladu sa članom 36. stav 1. tačka 9) Poslovnika o radu Vlade Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 123/18) i Smjernicama za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22) obrađivač Nacrta utvrdio je da je ovaj zakon od interesa za javnost. Zakon je objavljen na internet stranici (www.vladars.net), sa rokom od sedam dana radi dostavljanja primjedaba i sugestija. Na predloženi tekst, 26. juna 2024. godine, od Helsinškog parlamenta građana Banja Luka dostavljeni su komentari u kojima se navodi da predložene izmjene kojima se iz Krivičnog zakonika izbacuju riječi „rodni identitet“ potkopavaju značajan napredak koji je postignut u očuvanju i unapređenju individualnih i ljudskih prava i sloboda u Republici Srpskoj, da je uklanjanje rodnog identiteta s eksplicitnog popisa izričito zaštićenih karakteristika u Krivičnom zakoniku regresivan korak koji umanjuje opseg pravne zaštite dostupne ranjivim pojedincima i grupama i stvara pravnu nesigurnost tako što daje sudu veće ovlasti za diskrecionu ocjenu u pogledu priznavanja ove zaštićene karakteristike kao takve, da će se otvoriti mogućnost da zločini iz mržnje prema osobama sa različitim rodnim identitetima neće biti prepoznati kao takvi što može dovesti do blažih kazni za počinioce i do potpunog izostanka pravne zaštite za žrtve, da je BiH potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju kojim se obavezala prilagoditi svoje zakonodavstvo pravnoj stečevini EU radi čega se skreće pažnja na Direktivu 2024/1385 Evropskog parlamenta i Vijeća o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici koja se temelji na načelima rodne ravnopravnosti i nediskriminacije radi čega predlažu da se Nacrt zakona u cijelosti povuče iz procedure. Prijedlog Helsinškog parlamenta građana Banja Luka nije prihvaćen jer se ovim nacrtom vrši usklađivanje Krivičnog zakonika sa odredbama Ustava Republike Srpske.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA KRIVIČNOG ZAKONIKA REPUBLIKE
SRPSKE**

(Tekst predložene izmjene i dopuna ugrađen u tekst Zakona)

Načelo jednakosti učinilaca krivičnih djela
Član 5.

Učinioci krivičnih djela su ravnopravni i podliježu krivičnoj odgovornosti nezavisno od prirode ili vrste izvršenog krivičnog djela, nacionalne, rasne ili vjerske pripadnosti, jezika, vjerskog ili političkog uvjerenja, boje kože, pola ili seksualne orijentacije, zdravstvenog statusa, porijekla, političkog ili društvenog položaja, **drugog ličnog svojstva** ili bilo koje druge okolnosti.

Značenje izraza
Član 123.

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom zakoniku imaju sljedeće značenje:

1) teritorija Republike Srpske podrazumijeva suvozemnu teritoriju i vodene površine unutar njenih granica, kao i vazdušni prostor nad njima,

2) krivično zakonodavstvo Republike Srpske podrazumijeva ovaj zakonik i sve krivičnopravne odredbe sadržane u drugim zakonima Republike Srpske,

3) službeno lice je izabrani ili imenovani funkcioner u organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, jedinice lokalne samouprave i u drugim organima i javnim ustanovama ili službama koje vrše određene upravne, stručne i druge poslove u okviru prava i dužnosti vlasti koja ih je osnovala; sudija ustavnog suda, sudija, tužilac, pravobranilac; lice koje stalno ili povremeno vrši službenu dužnost u navedenim javnim organima ili ustanovama, notar, izvršitelj i arbitar, ovlašteno lice u privrednom društvu ili u drugom pravnom licu kojem je zakonom ili drugim propisom donesenim na osnovu zakona ili zaključenog ugovora o arbitraži povjereno vršenje javnih ovlaštenja, a koje u okviru tih ovlaštenja vrši određenu dužnost, te drugo lice koje vrši određenu službenu dužnost na osnovu ovlaštenja iz zakona ili drugog propisa donesenog na osnovu zakona i lice kojem je faktički povjereno vršenje pojedinih službenih dužnosti,

4) kad je kao izvršilac određenih krivičnih djela označeno samo službeno, odnosno odgovorno lice, sva ta lica mogu biti izvršioci tih djela, ako iz obilježja pojedinog djela ili iz pojedinog propisa ne proizlazi da izvršilac može biti samo neko od tih lica,

5) strano službeno lice je član zakonodavnog, izvršnog, upravnog ili sudskog organa strane države, javni funkcioner međunarodne organizacije i njenih organa, sudija i drugi funkcioner međunarodnog suda ili drugo službeno lice međunarodnog suda koje radi za naknadu ili bez naknade, na službi u Republici Srpskoj. Stranim službenim licem smatra se lice koje je član, funkcioner ili službenik zakonodavnog ili izvršnog organa strane države, lice koje je sudija, porotnik, član, funkcioner ili službenik suda strane države ili međunarodnog suda, tužilac, lice koje je član, funkcioner ili službenik međunarodne organizacije i njenih organa, lice koje je arbitar u stranoj ili međunarodnoj arbitraži, kao i drugo strano lice koje vrši određenu službenu dužnost na osnovu ovlaštenja iz zakona ili drugog propisa donesenog na osnovu zakona, kao i lice kojem je faktički povjereno vršenje pojedinih službenih dužnosti za stranca u Republici Srpskoj (vlasnici, suvlasnici, zastupnici firmi u Republici Srpskoj),

6) odgovornim licem u pravnom licu smatra se lice koje na osnovu zakona, propisa ili ovlaštenja vrši određene poslove upravljanja, nadzora ili druge poslove iz djelatnosti pravnog lica kao i lice kome je faktički povjereno obavljanje tih poslova. Odgovornim licem smatra se i službeno lice kad su u pitanju krivična djela kod kojih je kao izvršilac označeno odgovorno lice, a u ovom zakoniku nisu propisana u glavi o krivičnim djelima protiv službene dužnosti, odnosno kao krivična djela službenog lica,

7) dijete kao žrtva krivičnog djela je lice koje nije navršilo osamnaest godina života,

8) više lica je najmanje dva lica,

9) grupa je najmanje tri lica koja su povezana radi povremenog ili trajnog vršenja krivičnih djela, koja ne mora da ima definisane uloge svojih članova, kontinuitet članstva ili razvijenu strukturu,

10) organizovana kriminalna grupa je udruženje koje se sastoji od tri ili više lica koja su se udružila radi vršenja krivičnih djela za koja je propisana kazna zatvora od tri godine ili teža kazna. U navedeni broj članova ulazi i organizator ili rukovodilac udruženja,

11) tajna Republike Srpske je podatak ili dokument koji je zakonom, drugim propisom ili opštim aktom nadležnog organa donesenim na osnovu zakona, određen tajnom Republike Srpske, a čijim bi otkrivanjem nastupile štetne posljedice za bezbjednost ili interes Republike Srpske,

12) službena tajna je podatak ili dokument koji je zakonom Republike Srpske, drugim propisom Republike Srpske ili opštim aktom nadležne institucije Republike Srpske donesenim na osnovu zakona proglašen službenom tajnom,

13) profesionalna tajna je podatak o ličnom ili porodičnom životu stranaka koji saznaju advokati, branioci, javni bilježnici, ljekari ili drugi zdravstveni radnici, vjerski ispovjednici i druga profesionalna lica u obavljanju svog zvanja ili zanimanja,

14) poslovnom tajnom smatraju se podaci i dokumenti koji su zakonom, drugim propisom ili odlukom nadležnog organa proglašeni poslovnom tajnom i čije bi odavanje imalo ili moglo imati štetne posljedice za privredno društvo ili drugo pravno lice,

15) dokument ili isprava je svaki predmet koji je podoban ili određen da služi kao dokaz kakve činjenice koja je od značaja za pravne odnose,

16) novac je metalni i papirni novac koji je na osnovu zakona u opticaju u Bosni i Hercegovini ili u stranoj državi,

17) znaci za vrijednost su i strani znaci za vrijednost, kao i domaće i strane poštanske marke koje više nisu u opticaju,

18) pokretna stvar je i svaka proizvedena ili skupljena energija za davanje svjetlosti, toplote ili kretanja, telefonski impuls, kao i registrovani podatak koji je rezultat elektronske obrade podataka (kompjuterski podatak ili program),

19) pod pojmom sile podrazumijeva se i primjena hipnoze ili omamljujućih sredstava, s ciljem da se neko, protiv svoje volje, dovede u nesvesno stanje ili onesposobi za otpor,

20) motornim vozilom se smatra svako saobraćajno sredstvo na motorni pogon u suvozemnom, vodenom i vazdušnom saobraćaju,

21) krivično djelo iz mržnje je djelo izvršeno u potpunosti ili djelimično zbog rasne, nacionalne ili etničke pripadnosti, jezika, vjerskog uvjerenja, boje kože, pola ili seksualnog opredjeljenja, zdravstvenog statusa ili **drugog ličnog svojstva** nekog lica,

22) kad je radnja krivičnog djela određena trajnim glagolom, krivično djelo postoji ako je radnja učinjena jednom ili više puta,

23) izraz „neće se kazniti“ znači da u tom slučaju nema krivičnog djela,

24) imovinska korist od krivičnog djela je neposredna imovinska korist od krivičnog djela koja se sastoji od svakog uvećanja ili sprečavanja umanjenja imovine do koje je došlo izvršenjem krivičnog djela tako i imovina u koju je pretvorena ili promijenjena neposredna imovinska korist od krivičnog djela, kao i svaka druga korist koja je dobijena od neposredne

imovinske koristi od krivičnog djela ili imovine u koju je promijenjena ili pretvorena neposredna imovinska korist od krivičnog djela, bez obzira na to da li se nalazi na teritoriji Republike Srpske ili van nje,

25) imovinom se smatra imovina bilo koje vrste, nezavisno od toga da li je materijalna ili nematerijalna, pokretna ili nepokretna, odnosno pravni dokumenti ili instrumenti kojima se dokazuje pravo na takvu imovinu.

Povreda ravnopravnosti građana

Član 139.

(1) Ko na osnovu razlike u rasi, boji kože, vjeri, polu, rodu, jeziku, političkom ili drugom ubjedenju, seksualnom opredjeljenju, nacionalnoj ili etničkoj pripadnosti, imovinskom stanju, rođenju ili socijalnom porijeklu, obrazovanju ili društvenom položaju ili nekom drugom ličnom svojstvu, uskrati ili ograniči slobodu ili pravo čovjeka utvrđeno ustavom, zakonom ili ratifikovanim međunarodnim ugovorom, ili ko na osnovu ove razlike daje građanima povlastice ili pogodnosti suprotno ustavu, zakonu ili ratifikovanom međunarodnom ugovoru, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Kaznom iz stava 1. ovog člana kazniće se i ono lice koje vrši proganjanje lica ili organizacija zbog njihovog zalaganja za ravnopravnost ljudi.

(3) Ako djelo iz st. 1. i 2. ovog člana učini službeno lice zloupotrebom službenog položaja ili ovlaštenja, kazniće se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Javno izazivanje i podsticanje nasilja i mržnje

Član 359.

(1) Ko putem štampe, radija, televizije, kompjuterskog sistema ili društvene mreže, na javnom skupu ili javnom mjestu ili na drugi način javno poziva, izaziva ili podstiče ili učini dostupnim javnosti letke, slike ili neke druge materijale kojima se poziva na nasilje ili mržnju usmjerenu prema određenom licu ili grupama zbog njihove nacionalne, rasne, vjerske ili etničke pripadnosti, boje kože, pola, seksualno opredjeljenja, invaliditeta, porijekla, **drugog ličnog svojstva** ili kakvih drugih osobina, kazniće se novčanom kaznom ili kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako je djelo iz stava 1. ovog člana učinjeno prinudom, zlostavljanjem, ugrožavanjem sigurnosti, izlaganjem poruzi nacionalnih, etničkih ili vjerskih simbola, oštećenjem tuđih stvari, sknavljenjem spomenika, spomen-obilježja ili grobova, učinilac će se kazniti kaznom zatvora od jedne do pet godina.

(3) Ako je usljed djela iz st. 1. i 2. ovog člana došlo do nereda, nasilja ili drugih teških posljedica za zajednički život naroda i ostalih koji žive u Republici Srpskoj, kazniće se kaznom zatvora od dvije do dvanaest godina.

(4) Materijal i predmeti koji nose poruke iz stava 1. ovog člana, kao i sredstva za njihovu izradu, umnožavanje ili rasturanje, oduzeće se.